

מדרש רבה

תרומה – לקח טוב נתתי לכם

הרב יצחק שילת

שמות רבה, תרומה, פרשה לג

ו דָּבַר אַחַר, וְיִקְחוּ לִי תְרוּמָה, הַדָּא הוּא דְכְתִיב (משלי ד, ב): כִּי לִקְחַתְּ טוֹב נָתַתִּי לָכֶם, אָמַר רַבִּי בְרַכְיָה הִכְהִנוּ בְרַבִּי, בְּנִהְגֵי שְׁבַע עוֹלָם אָדָם מוֹכֵר חֶפֶץ בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ הוּא עֶצֶב עַלְיוֹ, וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא נָתַן תּוֹרָה לְיִשְׂרָאֵל וְשָׂמַח, הוּי: לִקְחַת טוֹב. בְּנִהְגֵי שְׁבַע עוֹלָם אָדָם לִוְקַח חֶפֶץ מִצָּר לְשִׁמְרָה, אֲבָל הַתּוֹרָה מְשִׁמְרַת בְּעַלְיָה, שְׂנֵאמַר (משלי ו, כב): בְּהִתְהַלֵּךְ תִּנְחָה אֶתֶּר. בְּנִהְגֵי שְׁבַע עוֹלָם אָדָם לִוְקַח חֶפֶץ מִן הַשּׁוּק שְׂמָא יְכוֹל לְקַנּוֹת בְּעַלְיוֹ, אֲבָל הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא נָתַן תּוֹרָה לְיִשְׂרָאֵל וְאָמַר לָהֶם כְּבִיכּוֹל לִי אֲתֵם לִוְקַחִים, הוּי: וְיִקְחוּ לִי תְרוּמָה.

ז דָּבַר אַחַר, וְיִקְחוּ לִי תְרוּמָה, הַדָּא הוּא דְכְתִיב (דברים לג, ד): תּוֹרָה צִוָּה לָנוּ מִשָּׁה, דָּרַשׁ רַבִּי שְׁמַלְאִי תַרִי"ג מִצּוֹת נָתַנוּ לְיִשְׂרָאֵל עַל יְדֵי מִשָּׁה, שְׂכַן מִבֵּן תּוֹרָה, וְאִם תֵּאמַר אֵינּוּ אֵלָא תַרִי"א וְשִׁתִּים הֵיכֵן הֵם, אֵלָא אָמַרִי רַבְּנָן אֲנִי וְלֹא יְהִי לָהּ, מִפִּי הַגְּבוּרָה שְׂמַעוּם, וְתַרִי"א אָמַר לָהֶם מִשָּׁה, שְׂנֵאמַר: תּוֹרָה צִוָּה לָנוּ מִשָּׁה מוֹרְשָׁה וְגו' אֵל תִּקְרִי מוֹרְשָׁה אֵלָא יְרֻשָׁה, יְרֻשָׁה הִיא לְיִשְׂרָאֵל לְעוֹלָם, מְשַׁל לָבוֹן מְלָכִים שְׂנֵשְׁבָה כְּשֶׁהוּא קָטָן לְמַדִּיבַת הַיָּם, אֲפִלּוֹ לְאַחַר כְּמָה שְׁנִים אֵינּוּ בּוֹשׁ מִפְּנֵי שֶׁהוּא אוֹמֵר לִירֶשֶׁת אַבּוֹתַי אֲנִי חוֹזֵר, כִּי תִלְמִיד חָכֵם שֶׁהוּא פּוֹרֵשׁ מִן הַתּוֹרָה וְהִלָּךְ וְהִתְעַסֵּק בְּדַבְרִים אַחֲרִים, אֲפִלּוֹ לְאַחַר כְּמָה שְׁנִים הוּא מְבַקֵּשׁ לְחַזֵּר אֵינּוּ בּוֹשׁ, מִפְּנֵי שֶׁאוֹמֵר לִירֻשַׁת אַבּוֹתַי אֲנִי חוֹזֵר.